

Rapport

Datum: 26 augustus 2005
Rapportnummer: 2005/249

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Renkum in zijn beslissing van 15 november 2004 niet is ingegaan op het standpunt van verzoeker dat een ambtenaar van de gemeentelijke Sociale Dienst niet bevoegd was om de maandelijksse betaling bijzondere bijstand op te schorten.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker is curator voor zijn zuster, mevrouw A, die sinds 1 augustus 2000 zak- en kleedgeld ontvangt van de gemeente Renkum. Bij brief van 20 juli 2004 verzocht de consulente, mevrouw X, verzoeker op 27 juli 2004 langs te komen, voor het verifiëren van gegevens en om alle bank- en girorekeningen en waardepapieren op naam van mevrouw A vanaf 1 augustus 2000 mee te brengen.

2. Op 26 juli 2004 schreef verzoeker dat het verzoek om inzage in strijd was met de privacy van mevrouw A en niet viel te verenigen met de in de afgelopen jaren verrichte onderzoeken naar het recht op een uitkering. Verzoeker gaf aan geen bezwaar te hebben tegen het verlenen van inzage in financiële gegevens over de afgelopen drie maanden ten behoeve van het jaarlijks heronderzoek.

Aan het slot van zijn brief schreef verzoeker het volgende:

"Voor zover uw verzoek betrekking heeft op andere kwesties dan de verificatie van de financiële gegevens, wil ik u vragen een nieuwe afspraak te maken, waarbij ik u verzoek rekening te houden met mijn vakantie (...)."

3. Op 20 oktober 2004 diende verzoeker een klacht in over het uitblijven van de uitbetaling van de declaraties over de maanden augustus en september 2004.

4. Op 21 oktober 2004 bevestigde de teamleider Welzijn, namens het college van burgemeester en wethouders, de ontvangst van de klacht en verklaarde deze gegrond.

Ten aanzien van het achterwege blijven van de uitbetaling merkte de teamleider onder meer het volgende op:

"Blijft het bestaan, dat mevrouw X in het kader van het rechtmatigheidsonderzoek, niet die gegevens heeft, op grond waarvan zij de rechtmatigheid van de (...) verstrekke bijzondere bijstand kan vaststellen. Mevrouw X geeft dit aan als reden waarom zij, de door u ingediende nota's niet heeft afgegeven aan de administratie.

Met haar is heden, 21 oktober 2004 kortgesloten, dat zij u destijds een officiële hersteltermijn had moeten bieden om de betaling rechtmatig te kunnen opschorten. Aangezien deze niet is afgegeven, is er geen grond voor het niet uitbetalen van de bijzondere bijstand."

5. In reactie deelde verzoeker bij brief van 27 oktober 2004 mee zich niet te kunnen verenigen met de onderbouwing van de beslissing op zijn klacht, omdat de zinsnede dat de betalingen achterwege waren gebleven versluisde dat de consulente niet bevoegd was deze beslissing te nemen. Daarbij merkte verzoeker op dat hij de opstelling van de consulente als uiterst onprofessioneel aanmerkte en de consulente, in de jaren dat hij met haar te maken had gehad, als weinig competent had ervaren.

6. In zijn beslissing van 15 november 2004 schreef het college - onder verwijzing naar de brief van 21 oktober 2004 - dat de nota's, in afwachting van de gevraagde gegevens om de rechtmatigheid te kunnen beoordelen, niet waren overgedragen aan de uitkeringsadministratie. Een logisch gevolg daarvan was geweest dat er geen uitbetaling had plaatsgevonden. Daarbij schreef het college dat er geen rechtstreekse opdracht tot opschorting van de betaling was geweest en formeel ook geen hersteltermijn was geboden. Naar aanleiding van de klacht was de consulente opdracht gegeven de declaraties nog dezelfde dag af te geven aan de administratie, zodat deze betaald konden worden.

7. Op 22 november 2004 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman. In zijn verzoekschrift schreef verzoeker dat het college de beslissing van de consulente om de betaling te schorsen ten onrechte had aangemerkt als het achterwege blijven van betalingen en pas aan het doel van de klachtenprocedure, namelijk bevordering van de kwaliteitszorg van de overheid, recht zou worden gedaan als de consulente duidelijk gemaakt werd dat zij niet gemachtigd was dergelijke beslissingen te nemen.

Daarnaast schreef verzoeker dat hij de consulente ongeveer twintig jaar geleden had leren kennen toen zij een van de huurders was van het kamerverhuurbedrijf waarvoor verzoeker het vastgoedbeheer verzorgde en wees verzoeker op zijn ervaringen met de consulente bij de afhandeling van een in oktober 2001 ingediende aanvraag om bijzondere bijstand. Onder verwijzing naar het vorenstaande merkte verzoeker op dat hij jarenlang zijn ergernis over de consulente had opgekropt en het contact met haar tot het uiterste had beperkt.

Ter nadere toelichting deelde verzoeker de Nationale ombudsman op 26 november 2004 telefonisch mee dat hij naar aanleiding van zijn klaagschrift niet was gehoord en er ook niet anderszins contact had plaatsgevonden ter verduidelijking van de bedoeling met zijn klacht. Daarbij gaf verzoeker aan vanwege de houding en kennis van de betrokken medewerker liever geen directe contacten met de gemeente te hebben.

8. Bij brief van 4 januari 2005 deelde het college de Nationale ombudsman mee te betwisten dat verzuimd was in de beslissing op de klacht aan te geven of de betrokken ambtenaar bevoegd was de betaling op te schorten. Verwezen werd naar de reactie van 21 oktober 2004, waarbij de klacht gegrond werd verklaard en werd aangegeven dat met de consulente was kortgesloten dat zij een officiële hersteltermijn had moeten bieden om de betaling rechtmatig te kunnen opschorten. De consulente was daarbij geïnformeerd en geïnstrueerd over de juiste werkwijze.

Daarnaast schreef het college verzoekers opmerking dat de consulente eigenmachtig had besloten betalingen achterwege te laten, niet te hebben opgevat als een opmerking die vroeg om beantwoording. Voor zover de opmerking vertaald kon worden naar de rechtmatigheid van de actie van de consulente, was deze - naar de mening van het college - afdoende gemotiveerd beantwoord. Ook deelde het college niet de stelling van verzoeker dat een en ander zou duiden op versluiering van het onrechtmatig optreden van de consulente.

Dat verzoeker niet was gehoord achtte het college procedureel feitelijk onjuist, zodat verzoeker alsnog was uitgenodigd voor een gesprek met de burgemeester, de klachtencoördinator en de teamleider Welzijn. Het gesprek was echter door verzoeker op de dag zelf afgezegd, omdat de teamleider Welzijn bij het gesprek aanwezig zou zijn.

Aanleiding voor het gesprek was mede het toenemend aantal klachten dat verzoeker sedert 2 augustus 2004 aan het college had gericht. Het college deelde ten slotte mee het te betreuren dat verzoeker kennelijk niet bereid was om in gesprek te raken met diegenen die op uitvoeringsniveau betrokken waren bij het dossier van mevrouw A, ondanks de herhaaldelijk gedane suggestie om bij vragen en problemen direct contact te zoeken met de betrokken afdeling in plaats van eenzijdig via de fax te reageren.

9. In reactie schreef verzoeker de Nationale ombudsman op 23 januari 2005 dat het college, met zijn verwijzing naar de passage in de brief van 21 oktober 2004 (zie hiervoor onder 4.), erkende dat de betaling was opgeschort en stelde dat dit niet rechtmatig was, aangezien er geen hersteltermijn was geboden. Onder verwijzing naar het gemeentelijk mandaatregister stelde verzoeker dat de consulente nimmer, ook niet na het bieden van een hersteltermijn, bevoegd zou zijn de betaling van bijstand op te schorten. Daarnaast schreef verzoeker dat de consulente feitelijk een beslissing tot het opschorten van de betaling had genomen door de rekeningen onder zich te houden.

Ten aanzien van het horen schreef verzoeker dat hij bij brief van 2 december 2004 was uitgenodigd voor een hoorzitting met betrekking tot de door hem op 26, 28 en 29 november 2004 ingediende klachten. De uitnodiging had derhalve geen betrekking op de onderhavige, op 27 oktober 2004 ingediende klacht. In reactie op de uitnodiging had verzoeker op 7 december 2004 meegedeeld graag gebruik te maken van de uitnodiging, maar bezwaar te maken tegen de aanwezigheid van de teamleider Welzijn, omdat

inmiddels op 22 november 2004 een klacht over haar was ingediend bij de Nationale ombudsman (zie hiervoor onder 7.). Daarbij had verzoeker gevraagd hem te informeren, indien vastgehouden mocht worden aan de aanwezigheid van de teamleider. De mededeling van de burgemeester van de gemeente Renkum, gedaan in zijn brief van 13 december 2004, dat tijdens de hoorzitting beoordeeld zou worden in hoeverre de aanwezigheid van de teamleider gewenst was had verzoeker de dag voor de hoorzitting ontvangen, zodat door hem vervolgens besloten werd de hoorzitting af te zeggen.

10. Naar aanleiding van het verslag van bevindingen deed het college van burgemeester en wethouders de Nationale ombudsman een afschrift toekomen van de uitnodiging van 2 december 2004. In deze brief werd verzoeker in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord in verband met de klachten die hij sedert 2 augustus 2004 had ingediend.

II. Beoordeling

11. Verzoeker klaagt erover dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Renkum in zijn beslissing op de klacht niet is ingegaan op het standpunt van verzoeker dat de consulente niet bevoegd was de betaling van de bijzondere bijstand op te schorten.

12. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit vereiste impliceert dat een motivering zo moet zijn ingericht dat een klager kan achterhalen hoe een beslissing op zijn klacht is opgebouwd en wat de grondslagen van die beslissing zijn.

13. In beslissing op de klacht deelde de teamleider Welzijn namens het college van burgemeester en wethouders aan verzoeker mee dat met de consulente was kortgesloten dat zij een officiële hersteltermijn had moeten bieden voor het aanbieden van gegevens, om de betaling rechtmatig te kunnen opschorten en er geen grond was voor het niet uitbetalen van de bijstand.

Uit de beslissing van de teamleider Welzijn blijkt voldoende duidelijk dat de consulente niet bevoegd was om de betaling op te schorten. In zijn standpunt dat de beslissing van 21 oktober 2004 versluiert dat de consulente niet bevoegd was de betalingen achterwege te laten kan verzoeker derhalve niet worden gevolgd.

14. In reactie op de mededeling van verzoeker dat hij zich niet kon verenigen met de beslissing op zijn klacht herhaalde het college - onder verwijzing naar de brief van 21 oktober 2004 - het door de teamleider Welzijn ingenomen standpunt, terwijl naar aanleiding van het door de Nationale ombudsman ingestelde onderzoek eveneens werd verwezen naar deze reactie.

15. Nu de beslissing van de teamleider Welzijn van 21 oktober 2004 voldoende duidelijk is omtrent de vraag of de consulente bevoegd was om de betaling op te schorten en door het

college in beslissing op de klacht mede is verwezen naar - de inhoud van deze brief - is voldaan aan het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

16. Naar aanleiding van de opmerkingen van verzoeker dat hij niet was gehoord hecht de Nationale ombudsman er aan het volgende op te merken.

De hoorplicht vormt een essentieel onderdeel van de schriftelijke klachtprocedure en is om meerdere redenen van belang.

Zo moet de klager de gelegenheid worden geboden zijn mening mondeling naar voren te brengen en kan het horen er ook toe dienen om nadere informatie ter beschikking te krijgen. Daarnaast bestaat door het horen van beide partijen de gelegenheid naar een oplossing te zoeken voor de problemen die ten grondslag liggen aan de klacht en kan door uitwisseling van informatie en wederzijdse inzichten het vertrouwen van de klager in het bestuur worden versterkt.

17. De wetgever heeft ervan afgezien de gang van zaken tijdens het horen uitvoerig vast te leggen. Zo is het aan het bestuursorgaan overgelaten om te beoordelen of het gewenst is de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft in elkaars aanwezigheid te laten horen.

18. In reactie op diens mededeling dat verzoeker graag gebruik zou maken van de uitnodiging voor de hoorzitting, maar bezwaar had tegen de aanwezigheid van de teamleider Welzijn, schreef de burgemeester dat tijdens de hoorzitting beoordeeld zou worden in hoeverre de aanwezigheid van de teamleider gewenst was. De handelwijze van de burgemeester acht de Nationale ombudsman niet onredelijk.

Conclusie

De klacht over het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Renkum is niet gegrond.

Onderzoek

Op 23 november 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 22 november 2004, van de heer T. te Arnhem, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Renkum.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoeker deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van het college gaf aanleiding het verslag te wijzigen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift, met bijlagen, van 22 november 2004.
2. Telefoonnotitie van 26 november 2004.
3. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 13 december 2004.
4. Standpunt, met bijlagen, van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Renkum van 4 januari 2005.
5. Reactie van verzoeker van 23 januari 2005, met bijlagen.

Achtergrond